

HANDLEIDING PLANOLOGISCHE ATTESTEN

Laatst herzien op 4 juli 2014

Inleiding

Deze handleiding geeft uitleg bij de regels over het planologisch attest, zoals ze zijn opgenomen in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en in een uitvoeringsbesluit. Het gaat om de artikelen 4.4.24 t.e.m. 4.4.29 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna “de Codex RO”) en de bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 maart 2013 tot bepaling van de nadere regels inzake het planologisch attest (hierna “het uitvoeringsbesluit planologisch attest”). Deze handleiding licht de regeling toe zoals ze van toepassing is op aanvragen ingediend vanaf 1 augustus 2013. Dat is de datum waarop een aantal belangrijke wijzigingen aan de regeling in werking zijn getreden. Aanvragen die ingediend zijn voor die datum worden volgens de vroegere regeling afgewerkt; zie daarover het laatste hoofdstuk van deze handleiding.

Deze handleiding biedt een leidraad voor de gemeentebesturen bij de behandeling van aanvragen. Ze heeft tegelijk als doel aanvragers te helpen bij de samenstelling en indiening van het aanvraagdossier, en hen te informeren over hoe een aanvraag verder wordt behandeld.

Deze handleiding moet steeds samen worden gelezen met de geciteerde [bepalingen van de Codex RO](#) en met het [uitvoeringsbesluit planologisch attest](#).

Aanvragen voor een planologisch attest worden bij de gemeente **ingediend**. De gemeente onderzoekt de **ontvankelijkheid** en de **volledigheid**. Daarover gaan de **eerste drie hoofdstukken** van deze handleiding. In een limitatief aantal gevallen stuurt de gemeente de aanvraag voor behandeling door naar de provincie of het gewest. In alle andere gevallen handelt de gemeente de aanvraag verder af. Over die **bevoegdheidskwestie** gaat **hoofdstuk vier** van deze handleiding. **Hoofdstuk vijf** behandelt de **procedure**. Het afsluitende hoofdstuk gaat kort in op de regeling voor attesten die zijn ingediend vóór 1 augustus 2013.

1. Indienen van een aanvraag

De aanvraag voor een planologisch attest wordt ingediend bij het gemeentebestuur van de gemeente waar het bedrijf gelegen is. Als het bedrijf gelegen is op het grondgebied van twee gemeenten, dan moet de aanvraag ingediend worden bij de gemeente waar de hoofdtoegang tot het bedrijf zich bevindt.

Volgens de Codex RO moet een aanvraag per beveiligde zending worden ingediend. Tot hiertoe is dat enkel een aangetekende brief of een afgifte tegen ontvangstbewijs. De Vlaamse Regering heeft voor de toepassing van de wetgeving ruimtelijke ordening (vergunningen, aanvragen van attesten, ...) nog geen andere manieren van beveiligde zending bepaald. Als de aanvraag ingediend wordt met een aangetekende zending moet die gericht zijn aan het college van burgemeester en schepenen. Die aangetekende zending moet het aanvraagdossier bevatten zoals het hieronder wordt beschreven. Een aanvraag afgegeven tegen ontvangstbewijs gebeurt bij de gemeentelijke diensten. Aanvragers gaan het best vooraf per telefoon of mail of op de gemeentelijke website na bij welke dienst de aanvraag best wordt afgegeven en wat de openingsuren zijn van die dienst.

Het ontvangstbewijs dat een aanvrager krijgt bij afgifte van een dossier, is uiteraard geen bewijs van ontvankelijkheid of volledigheid van het aanvraagdossier. Het is enkel een bewijs van de datum waarop de aanvraag werd ingediend (zoals bijv. ook het bewijsje van de aangetekende zending).

Het dossier moet in twee papieren exemplaren en één digitaal exemplaar ingediend worden. De twee papieren exemplaren zullen worden gebruikt voor het openbaar onderzoek en voor de overheid of

dienst die het dossier inhoudelijk behandelt. Adviesvragen over de aanvraag gebeuren op basis van (kopieën van) het digitale exemplaar. In het uitvoeringsbesluit planologisch attest werd niet vastgelegd dat de gemeente bijkomende papieren exemplaren kan opvragen bij de aanvrager. In het uitzonderlijke geval dat er inderdaad nood zou zijn aan meer papieren exemplaren, kan de gemeente nog steeds overleggen met de aanvrager wat er precies nodig is.

Er zijn tot nader order geen richtlijnen over het formaat van het digitale exemplaar van de aanvraag. Het spreekt voor zich dat er gebruik gemaakt wordt van courante digitale formaten (bijv. pdf-bestanden), zodat het aanvraagdossier, met inbegrip van de plannen, vlot kan worden geconsulteerd.

De huidige wetgeving bepaalt dat een aanvraagdossier moet worden opgemaakt door een erkend ruimtelijk planner of onder supervisie van een erkend ruimtelijk planner. Die planner ondertekent het aanvraagformulier mee en is medeverantwoordelijk voor de inhoud van het aanvraagdossier. Het [register van de ruimtelijke planners](#) kan online geraadpleegd worden.

Meer informatie over de procedureregels i.v.m. de indiening van een aanvraag (wat bij onvolledigheid, termijn voor een bericht i.v.m. volledigheid en ontvankelijkheid, ...) is opgenomen in hoofdstuk vijf van deze handleiding.

2. Voorwaarden voor ontvankelijkheid van een aanvraag

De wetgeving bepaalt enkele belangrijke ontvankelijkheidsvoorwaarden. Hieronder worden de voorwaarden besproken. De dossiersamenstelling van een aanvraag is zo opgevat dat ze de nodige bewijsstukken bevat. Welke stukken dat zijn, wordt onder hoofdstuk 3 van deze handleiding besproken.

2.1. Bestand bedrijf op een bestaande locatie

De aanvraag moet ingediend worden door een **bestaand** bedrijf op een **bestaande** locatie. Dit wil zeggen dat het bedrijf al actief moet zijn op de locatie waarvoor de aanvraag wordt ingediend. Het bedrijf moet effectieve bedrijfsactiviteiten hebben op de site waarop de aanvraag betrekking heeft. Een aanvraag van een bedrijf die betrekking heeft op een plek waar het bedrijf enkel zijn maatschappelijke zetel heeft, is niet ontvankelijk. Een aanvraag voor de site en de gebouwen van een stopgezet bedrijf is niet ontvankelijk. Een aanvraag die gericht is op een herlokalisatie en die betrekking heeft op onbebouwde gronden die niet aansluiten bij de actieve site, of die betrekking heeft op leegstaande bedrijfsgebouwen op een andere plek, is niet ontvankelijk. Aangezien de aanvraag betrekking moet hebben op een bestaande bedrijfssite moet een eventueel gevraagde uitbreiding logischerwijze ook aansluiten bij die bestaande bedrijfssite. Anders is er sprake van een nieuwe of bijkomende vestiging.

2.2. Hoofdzakelijk vergund

Het bedrijf moet **hoofdzakelijk vergund** zijn in de stedenbouwkundige betekenis. Artikel 4.1.1, 7°, a van de Codex RO stelt dat *“bedrijven en hun constructies slechts hoofdzakelijk vergund zijn indien de voor de normale bedrijfsvoering noodzakelijke constructies vergund of vergund geacht zijn, ook wat de functie betreft”*.

Voor de ontvankelijkheid van een aanvraag is dus niet slechts vereist dat de *bedrijfsgebouwen* vergund zijn, maar wel dat alle voor de *bedrijfsvoering* noodzakelijke *constructies* vergund zijn. Volgens artikel 4.1.1, 3° van de Codex RO is een constructie: “een gebouw, een bouwwerk, een vaste inrichting, een verharding, een publiciteitsinrichting of uithangbord, al dan niet bestaande uit duurzame materialen, in de grond ingebouwd, aan de grond bevestigd of op de grond steunend omwille van de stabiliteit, en bestemd om ter plaatse te blijven staan of liggen, ook al kan het goed uit elkaar genomen worden, verplaatst worden, of is het goed volledig ondergronds”. Kortom, ook de vergunningstoestand van verhardingen, technische installaties, silo's enz. is relevant. De noodzakelijke constructies moeten vergund of vergund geacht zijn. Meer over dat laatste verderop.

Het (hoofdzakelijk) vergund zijn heeft betrekking zowel op de constructies als op het gebruik ervan of de *functie*. De bovengeciteerde bepaling van de Codex RO expliciteert dit, maar het wordt ook bevestigd door de rechtspraak. Zo oordeelde de Raad van State dat indien blijkt dat een autoherstelplaats waarvan een uitbreiding gevraagd wordt, destijds vergund werd als landbouwloods, er bezwaarlijk kan gesproken worden van een 'vergund' gebouw (R.v.St. Landuyt, nr. 35.478, 14 augustus 1990).

Voor de toepassing van de ontvankelijkheidsvoorwaarde dat het bedrijf hoofdzakelijk vergund is worden constructies waarvoor een vermoeden van vergunning geldt (vergund geachte constructies), gelijkgesteld met vergunde constructies. In de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening worden vermoedens van vergunning ingesteld die samenhangen met de datum van de werken en handelingen en met de opname in het vergunningenregister. Bijv. voor constructies die dateren van vóór 1962 geldt een onweerlegbaar vermoeden van vergunning; voor constructies die zijn opgericht of aangelegd tussen 1962 en de vaststelling van het gewestplan voor het betrokken gebied, geldt een weerlegbaar vermoeden van vergunning. De bewijslast bij vermoedens van vergunning in het kader van aanvragen tot planologisch attest ligt bij de aanvrager. In geval de datum van werken/handelingen (het oprichten van constructies, maar ook functiewijzigingen e.d.) relevant is, kan die met alle middelen bewezen worden: oude foto's of luchtfoto's waarbij de datering voldoende duidelijk is, oude facturen, oude kadastragegevens, ...

Gelet op de Codex RO is een aanvraag tot planologisch attest van een bedrijf slechts ontvankelijk als *de voor een normale bedrijfsvoering noodzakelijke constructies* vergund of vergund geacht zijn, ook wat de functie betreft. De toepassing van die clausule vraagt een beoordeling geval per geval. Wel kunnen een aantal relevante aspecten aangehaald worden:

1. Normale bedrijfsvoering

"Normale bedrijfsvoering" slaat op de *hoofdactiviteit* van een bedrijf. Wat de hoofdactiviteit is van een bedrijf kan worden afgeleid uit de oppervlakte of het volume die bepaalde activiteiten innemen ten opzichte van het geheel, of uit de omzet of de tewerkstelling die in functie van die activiteiten staat.

2. Noodzakelijke constructies

Welke constructies noodzakelijk zijn voor een normale bedrijfsvoering is afhankelijk van de *aard* van de hoofdactiviteit. Volgens de Codex zijn niet alleen gebouwen, maar ook verhardingen, inrichtingen e.d. constructies. Afhankelijk van de aard van de bedrijfsactiviteiten zijn gebouwen, inrichtingen, verhardingen e.d. noodzakelijk voor een normale bedrijfsvoering.

Voorbeelden

* Een bedrijf verhandelt rustieke en recuperatie-bouwmaterialen. De woning van de bedrijfsleider ligt in een landelijk woonlint, en een aanbouw van de woning wordt gebruikt als kantoor en ruimte waar klanten komen afrekenen. De opslag van de materialen bevindt zich op deels verhard, deels onverhard terrein van 1500 m² achter de woning in agrarisch gebied. Die opslag is toegankelijk via een oprit van de woning die verlengd werd om toegang te geven tot de opslag. Vergunningstoestand: de woning met aanbouw en de oorspronkelijke oprit zijn vergund. De verharding achter de woning, de opslag en de verlenging van de oprit zijn niet vergund (of vergund geacht).

→ Het bedrijf is niet hoofdzakelijk vergund. De opslag en de kleinhandelsfunctie zijn essentieel voor het bedrijf maar niet vergund.

* Een tuincentrum verkoopt planten (geen eigen kweek) en allerlei benodigdheden voor de tuin. De verkoop heeft plaats in 2 grote serres die oorspronkelijk in landbouwgebied werden vergund voor kweek maar die reeds vóór 1984 voor meer dan driekwart gebruikt werden voor kleinhandel. Het bedrijf kan dit aantonen met oude krantenartikels over de opening van de zaak, facturen e.d.

→ Het bedrijf wordt beschouwd als hoofdzakelijk vergund (de functiewijziging dateert van voor de invoering van de vergunningsplicht voor functiewijzigingen - dat de functiewijziging eigenlijk niet

toelaatbaar was in agrarisch gebied wordt buiten beschouwing gelaten). Mocht de functiewijziging dateren van na 1984, dan was het bedrijf niet hoofdzakelijk vergund.

* Een doe het zelf-zaak verkoopt materieel en producten in een hoofdgebouw van 1000 m² en heeft daarnaast een opslagloods van 400 m² die niet toegankelijk is voor publiek. Door plaatsgebrek in de opslagloods heeft het bedrijf gronden ten belope van 300 m² achter de gebouwen met steenslag verhard en in gebruik genomen voor opslag van weerbestedige bouwmaterialen. Het hoofdgebouw en de opslagloods zijn vergund en de functie is conform de vergunning. Doordat de vergunning dateert van de jaren '70 is niet duidelijk of alle verharde circulatieruimte rond de gebouwen vergund is of niet. De steenslagverharding en opslag in open lucht is recent en niet vergund.

→ Het bedrijf is hoofdzakelijk vergund. De gebouwen en de kleinhandelsfunctie zijn vergund. De normale circulatieruimte rond de gebouwen moet geacht worden te zijn vergund, ook al werd ze niet expliciet in de vergunning van de jaren '70 opgenomen. De onvergunde opslag in open lucht is bijkomstig ten opzichte van het vergunde volume en dus niet doorslaggevend in de beoordeling.

* Een aannemer van wegenwerken gebruikt een loods van 200 m² waarin bedrijfsvoertuigen gestald staan en een verhard terrein in openlucht van 1000 m² waarop klinkers, boordstenen, zand in sleufsilo's e.d. opgeslagen liggen. De loods is vergund, de verharding en de opslag niet.

→ Het bedrijf is niet hoofdzakelijk vergund. De opslag van materialen is essentieel voor de activiteit van wegeniswerken. Het volstaat niet dat het gebouw dat door het bedrijf wordt gebruikt, vergund is.

3. *Huidige bedrijfsvoering*

De beoordeling van welke constructies noodzakelijk zijn voor een normale bedrijfsvoering gebeurt met inachtnaam van de *huidige* bedrijfsvoering. Dat betekent dat niet de *toekomstig* beoogde bedrijfsvoering bekeken wordt, maar evenmin een vroegere (historische) bedrijfsvoering van het bedrijf (al speelt de historiek wel een rol).

Voorbeeld

* Een bedrijf is in 1980 gestart als éénmanszaak actief in de bouw. Naast de woning in landelijk woonlint werd destijds een atelier van 150 m² vergund. Vandaag stelt het bedrijf naast de zaakvoerder 2 werknemers te werk. Achter het atelier werd zonder vergunning een verharding aangelegd van 200 m² waarop de auto's van de werknemers en de bedrijfsvoertuigen gestald worden, en waar materialen zijn opgeslagen.

→ Het bedrijf is niet hoofdzakelijk vergund. De opslag en de stalling van voertuigen zijn noodzakelijk voor de huidige bedrijfsvoering maar niet vergund. Het aannemingsbedrijf *zoals het vandaag op de site is gevestigd* kan niet functioneren louter op grond van het atelier.

2.3. Niet verkrot

Het bedrijf mag **niet verkrot** zijn. Volgens artikel 4.1.1, 15° van de Codex RO is een gebouw (of een constructie) verkrot als het niet (meer) voldoet aan de elementaire eisen van stabiliteit. Die omschrijving van verkrotting (althans in de ruimtelijke ordeningswetgeving) dateert van 2001. Bij de parlementaire voorbereiding van de betrokken bepaling werd verduidelijkt dat "verkrotting" moest worden beschouwd als "een situatie waarbij de stabiliteit van een gebouw fundamenteel in het gedrang is gebracht" (Parl. St., VI. Parl., 2000-2001, 720/4, 48).

In het geval van een gebouwencomplex is het logisch om dit criterium op dezelfde manier toe te passen als het criterium van het vergund zijn: geen van de voor de normale bedrijfsvoering noodzakelijke gebouwen mag verkrot zijn. Hierboven werden voorbeelden gegeven van de beoordeling of een gebouw of constructie noodzakelijk is voor een normale bedrijfsvoering.

2.4. Milieuvergunnings- of meldingsplichtig, of een volwaardig land- of tuinbouwbedrijf

Het bedrijf dat een aanvraag doet, moet milieuvergunnings- of milieumeldingsplichtig zijn, of het moet een volwaardig land- of tuinbouwbedrijf zijn.

De toepassing van deze ontvankelijkheidsvoorwaarde vergt doorgaans weinig beoordeling, aangezien met beperkte bewijsstukken eenduidig kan aangetoond worden dat eraan voldaan is (de aanvrager legt bijv. een milieuvergunning voor). Zie wat dat betreft hoofdstuk 3 van deze handleiding.

Vermeldenswaard is echter wel dat heel veel “bedrijven” aan die voorwaarde voldoen, en lang niet alleen “klassieke” productiebedrijven. Voorbeelden van aanvragen die op dit punt alvast ontvankelijk zijn:

- De aanvraag van een vereniging die in een gebouw een milieuvergunningsplichtige schietstand gebruikt;
- De aanvraag van een verzorgingsinstelling die technische installaties heeft waarvoor een milieumelding is gebeurd;
- ...

Opgelet: vroeger gold hier een andere regeling. Enerzijds konden bedrijven die niet milieuvergunningsplichtig maar slechts milieumeldingsplichtig waren geen attest aanvragen op die basis. Anderzijds was er ook een omzetcriterium, waardoor in het verleden bedrijven die noch milieumeldingsplichtig, noch milieuvergunningsplichtig waren maar een jaaromzet van minstens 250.000 euro hadden, toegang hadden tot de regeling (zie het vroegere art. 145ter van het decreet ruimtelijke ordening). Het omzetcriterium is verdwenen, en naast milieuvergunningsplichtige bedrijven kunnen dus ook meldingsplichtige bedrijven een attest aanvragen. Voorbeelden van aanvragen die onder de vroegere regeling ontvankelijk waren maar dat nu niet meer zijn: de aanvraag van een hotel of boekhoudkantoor dat een jaaromzet van meer dan 250.000 euro heeft, maar geen installaties die milieumeldingsplichtig zijn.

Merk op dat de Codex RO vereist dat een bedrijf milieuvergunningsplichtig of milieumeldingsplichtig is, en niet dat het beschikt over een (nog geldige) milieuvergunning of een (tijdige) melding heeft gedaan. Anders dan wat geldt voor de stedenbouwkundige toestand, zou het dus kunnen dat de aanvraag van een bedrijf dat niet in orde is met de milieuvergunning of milieumelding, toch ontvankelijk blijkt.

2.5. Er is een planwijziging nodig

Een aanvraag is niet ontvankelijk als noch het behoud van het bedrijf, noch de gewenste ontwikkelingen de opmaak of de wijziging van een ruimtelijk uitvoeringsplan of plan van aanleg vereisen.

Het bedrijf dat de aanvraag indient moet aantonen dat er een ruimtelijk probleem is dat het functioneren van het bedrijf belemmert, en dat enkel via een planningsinitiatief kan worden opgelost. Als de noden van het bedrijf kunnen opgevangen worden via de mogelijkheden die er in het vergunningenbeleid bestaan om af te wijken van de stedenbouwkundige voorschriften, dan is een aanvraag tot planologisch attest onontvankelijk. [Artikel 4.4.16 en volgende Codex RO](#) bieden voor zonevreemde bedrijven een aantal zogenaamde basisrechten. Onder voorwaarden zijn verbouwen, herbouwen en uitbreiden mogelijk. Als met deze bepalingen het behoud van het bedrijf verzekerd is en er ook aan eventuele uitbreidingsbehoeften kan worden voldaan, dan biedt een planologisch attest ook geen meerwaarde. Een eventuele uitbreiding bijvoorbeeld kan dan sneller gerealiseerd worden door het indienen van een aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning.

2.6. Er is geen lopend of recent afgerond planningsproces met betrekking tot de bedrijfssite

Een aanvraag is niet ontvankelijk als er een lopend of recent afgerond planningsproces is waarin een uitspraak wordt gedaan over het behoud en de ontwikkelingsmogelijkheden voor het bedrijf.

Het moet vooreerst gaan over een plan dat betrekking heeft op de site waarover het in de aanvraag gaat: het bedrijf of de gewenste uitbreiding ligt binnen de perimeter van het plan.

Ten tweede moet het gaan om een lopend of recent plan: een plan waarvoor minder dan één jaar voor de datum van de aanvraag nog een plenaire vergadering werd gehouden, een voorlopige of definitieve vaststelling is gedaan of, in voorkomend geval, een beslissing in het kader van het goedkeuringstoezicht (goedkeuring van een gemeentelijk of provinciaal plan door respectievelijk de deputatie of de Vlaamse minister bevoegd voor de ruimtelijke ordening) is genomen.

Tot slot moeten de planvoorschriften het behoud of de ontwikkelingsmogelijkheden van het bedrijf beïnvloeden.

Enkele voorbeelden:

- Er is onlangs (minder dan één jaar voor de datum waarop aanvraag wordt ingediend) een RUP goedgekeurd waarbij het gebied waarop het bedrijf wil uitbreiden, aangeduid werd als agrarisch gebied. In dit geval is het attest onontvankelijk, want er werd beslist dat het gebied in de toekomst moet functioneren als landbouwgebied.
- Er is recent een gebiedsdekkend RUP zonevreemde woningen goedgekeurd voor de volledige gemeente. Ook al ligt het bedrijf dat een attest aanvraagt binnen de perimeter van het plan, maakt dat het attest niet onontvankelijk, zolang de voorschriften bij dit RUP enkel van toepassing zijn op de functie wonen en niet op de functie bedrijvigheid.

2.7. Formele ontvankelijkheidsvoorwaarden

Naast de hierboven vermelde ontvankelijkheidsvoorwaarden zijn er nog een aantal meer formele voorwaarden. Een dossier is niet ontvankelijk indien:

- het aanvraagdossier niet werd opgemaakt door of onder supervisie van een erkend ruimtelijk planner (zie hoofdstuk 1);
- het aanvraagdossier niet per beveiligde zending werd ingediend (zie hoofdstuk 1);
- de aanvraag onvolledig is bevonden en de aanvullingen niet werden bezorgd binnen de vastgestelde termijn. De gemeente kan de termijn waarbinnen de aanvullingen moeten worden bezorgd zelf bepalen. Dat moet uiteraard een redelijke termijn zijn (afhankelijk van welke stukken of onderdelen van een dossier er ontbreken).

3. Onderdelen van het aanvraagdossier

Hieronder wordt uitleg gegeven over het aanvraagdossier. Uiteraard moet deze toelichting samen gelezen worden met de bepalingen van het [uitvoeringsbesluit planologisch attest](#) over de verplichte onderdelen van een aanvraagdossier. Artikel 2 van dit uitvoeringsbesluit wordt hier niet integraal overgenomen, wel worden er voorbeelden of verdere verduidelijkingen gegeven bij specifieke aspecten.

Enkele algemene opmerkingen over de dossiersamenstelling:

- Voor een aanvraag van een planologisch attest kunnen kopies van officiële stukken worden gebruikt, originele stukken houdt de aanvrager best bij;
- Statuten, oprichtingsakten, BTW-gegevens, omzetgegevens en jaarrekeningen moeten niet worden opgenomen in het aanvraagdossier (tenzij bijvoorbeeld als bewijsstukken voor de vergunningstoestand, zie 3.7);
- Het is nuttig om in de aanvraag aan te geven dat een bepaalde rubriek van de dossiersamenstelling "niet van toepassing" is voor het bedrijf. Indien bijvoorbeeld het bedrijf geen andere vestigingen heeft (wat verplicht zou moeten worden opgenomen, zie art. 2, 5° en 8° van het uitvoeringsbesluit planologisch attest), dan wordt dat best ook expliciet vermeld;
- De informatie per rubriek moet duidelijk en volledig zijn, maar wordt best bondig gehouden zodat de omvang van het aanvraagdossier binnen de perken blijft.

3.1. Aanvraagformulier

Het [aanvraagformulier](#) is online beschikbaar.

Het aanvraagformulier moet volledig worden ingevuld, gedateerd en ondertekend. Het aanvraagformulier wordt ingevuld door de aanvrager van het attest. Iemand die bevoegd is om het bedrijf te vertegenwoordigen moet het aanvraagformulier ondertekenen. Merk op dat het wel degelijk moet gaan om het bedrijf dat de bedrijfsactiviteiten op de site ontwikkelt. Een aanvraag die ondertekend wordt door de afgevaardigd bestuurder van een patrimoniumvennootschap die als enige activiteit heeft om de gebouwen en gronden waarop het eigenlijke bedrijf actief is, te beheren, is in die zin niet ontvankelijk.

Het adres dat wordt ingevuld bij “Gegevens van de aanvrager” is het adres waarnaar alle verdere briefwisseling zal worden verstuurd.

Bij de kadastrale gegevens waarnaar in het formulier wordt gevraagd (“Gegevens van het goed waarop dit attest betrekking heeft”), worden alle percelen vermeld waarop de aanvraag van toepassing is. Dit zijn de percelen waarop het bestaande bedrijf gevestigd is en de percelen waarop een eventuele uitbreiding gepland wordt. De kadastragegevens van aanpalende percelen (nodig voor het openbaar onderzoek) zijn wel een verplicht onderdeel van het aanvraagdossier, maar moeten niet in het formulier worden ingevuld.

3.2. Documenten die aantonen dat het bedrijf milieuvergunningsplichtig of milieumeldingsplichtig is, of dat het een volwaardig land- of tuinbouwbedrijf is

Hierboven werd reeds vermeld dat een aanvraag pas ontvankelijk is als het bedrijf milieuvergunningsplichtig of de milieumeldingsplichtig is, of een volwaardig land- of tuinbouwbedrijf is. De bewijzen daarvoor zijn dan ook een onderdeel van het aanvraagdossier dat het bedrijf indient.

De milieuvergunningsplicht wordt aangetoond op basis van een kopie van de milieuvergunning. Indien het bedrijf niet beschikt over een milieuvergunning, maar wel milieuvergunningsplichtig is (cf. supra, dat maakt de aanvraag niet onontvankelijk), zal de milieuvergunningsplicht op een andere manier moeten worden aangetoond, bijv. door documenten die staven dat het bedrijf inrichtingen of activiteiten heeft die vermeld zijn in de bijlage bij het VLAREM-besluit, of eventueel op basis van een weigering van de milieuvergunning. Omdat het niet de bedoeling kan zijn dat de overheid die de ontvankelijkheid van de aanvraag tot planologisch attest onderzoekt, nog moet gaan uitzoeken of bepaalde activiteiten of inrichtingen al dan niet ingedeeld zijn als hinderlijke inrichtingen, moet de aanvraag die geen geldige milieuvergunning bevat dit duidelijk en volledig toelichten.

De milieumeldingsplicht wordt aangetoond op basis van de aktename die het college van burgemeester en schepenen afleverde. Heeft het bedrijf geen dergelijk document, maar is het wel degelijk meldingsplichtig, dan moet dat aangetoond en duidelijk en volledig toegelicht worden (cf. vorige alinea i.v.m. de milieuvergunningsplicht).

De bewijzen i.v.m. de milieuvergunningsplicht of milieumeldingsplicht (vergunning, aktename of andere stukken) moeten uiteraard betrekking hebben op de huidige bedrijfsactiviteiten.

Of een bedrijf een volwaardig land- of tuinbouwbedrijf is of niet, wordt uitgemaakt overeenkomstig de criteria die de Vlaamse landbouwadministratie hanteert voor haar adviezen over stedenbouwkundige vergunningen in agrarisch gebied. Een “leefbaar agrarisch bedrijf” is voor de afdeling duurzame landbouwontwikkeling “een hoofdberoepslandbouwbedrijf dat economisch leefbaar is” (meer [uitleg over die definitie](#) is online beschikbaar). De aanvrager die er zich op beroept dat zijn bedrijf een volwaardig land- of tuinbouwbedrijf is, moet dus ofwel aantonen dat aan die criteria is voldaan, ofwel aan de aanvraag een kopie toevoegen van een advies van de landbouwadministratie dat werd gegeven in het kader van een vergunningsaanvraag.

3.3. Kadastergegevens

De kadastergegevens bestaan uit een uittreksel uit het kadastraal plan en uit eigendomsgegevens:

- Op het kadastraal plan worden alle percelen die tot de huidige bedrijfssite behoren en de percelen waarop de gewenste uitbreidingen worden gepland, aangeduid. De perceelsnummers op het kadasterplan moeten duidelijk leesbaar zijn.
- De eigendomsgegevens bevatten de gegevens van alle percelen die tot de huidige bedrijfssite behoren en van alle percelen waarop de uitbreiding wordt voorzien. Dit zijn de percelen die tot de aanvraag behoren. Daarnaast worden ook de eigendomsgegevens van alle hieraan palende percelen opgenomen in het aanvraagdossier (met het oog op de organisatie van het openbaar onderzoek). Onder aanpalend perceel wordt elk perceel begrepen dat op minstens één punt grenst aan de percelen die tot de aanvraag behoren (huidige site plus gewenste uitbreiding). Indien slechts een deel van een perceel wordt ingenomen door de geplande uitbreidingen, moeten toch alle aanpalende percelen van het volledige perceel worden opgenomen in de aanvraag.

Alle kadastergegevens zijn officiële documenten, d.w.z. afgeleverd door de diensten van het kadaster, die maximaal 1 jaar oud zijn. Deze gegevens moeten zo recent mogelijk zijn omdat naar aanleiding van het openbaar onderzoek over de aanvraag alle eigenaars van aanpalende percelen worden aangeschreven.

Voor percelen begrepen in de aanvraag (huidige site plus gewenste uitbreiding), mag een eventuele recente aankoop die nog niet geregistreerd is door het kadaster, gestaafd worden met (een uittreksel uit) de notariële aankoopakte.

3.4. Drie plannen

Voor alle aanvragen zijn drie verschillende plannen vereist: een plan van de bestaande (fysieke) toestand, een plan van de vergunningstoestand, en een plan van de gewenste toestand.

Alle drie de plannen hebben bij voorkeur een schaal tussen 1/50 en 1/500. De schaal wordt gekozen in functie van de leesbaarheid van het plan. In bepaalde gevallen, bijvoorbeeld voor bedrijven die een zeer grote oppervlakte beslaan, kan een andere schaal gehanteerd worden. Het is belangrijk dat het plan en alle elementen erop (bv. afmetingen en tekst) leesbaar blijven. Op elk plan wordt de schaal en een noordpijl aangeduid.

3.4.1. Plan bestaande toestand

Het plan van de bestaande toestand omvat in de eerste plaats het huidige bedrijf en de gronden waarop de geplande uitbreiding wordt voorzien. Dit is het gebied waarop de aanvraag van toepassing is. Daarnaast wordt ook de onmiddellijke omgeving van dit gebied opgenomen op het plan. Dat zijn minstens de aangrenzende percelen (cf. supra onder 3.3 voor verduidelijking van wat daaronder wordt verstaan). De informatie die in het plan moet worden opgenomen staat opgesomd in artikel 2 van het uitvoeringsbesluit planologisch attest.

Enkele opmerkingen:

- onder "constructies" wordt alles begrepen wat ook in [artikel 4.1.1 van de Codex RO](#) als constructie wordt beschouwd. Dat zijn niet alleen gebouwen maar ook inrichtingen, installaties, verhardingen, ... ;
- de functies van constructies moeten voldoende gespecificeerd zijn, bijvoorbeeld opslagruimte, productiehal, (bedrijfs)woning, zagerij, silo, ... ;
- de verplichting om afmetingen op te nemen geldt enkel voor de gebouwen en verhardingen van het bedrijf, dus niet van bijv. gebouwen in de onmiddellijke omgeving (al moeten die wel op plan aangeduid worden);
- enkele voorbeelden voor wat de aanduiding betreft van publiek toegankelijke delen binnen en buiten bij bedrijven met kleinhandelsactiviteiten.
  - o Een doe-het-zelf zaak duidt behalve toonzaal en parkeerruimte ook de terreinen in de open lucht aan waar klanten hun materialen kunnen kiezen en aankopen.
  - o Een tuincentrum duidt naast de toonzaal/winkel en de parkeerruimte ook alle delen aan van de serres en buitenruimten waar klanten komen om planten uit te kiezen.

- Wat de parkeerruimten betreft (die niet tot de kleinhandelsoppervlakte worden gerekend, zie art. 1 van [het uitvoeringsbesluit planologisch attest](#)) moeten enkel parkeerplaatsen aangeduid worden die het bedrijf in eigendom heeft, huurt e.d. (dus niet openbare parkeerplaatsen, parkeerplaatsen van een door een andere firma uitgebaat parkeergebouw, ook al wordt dat laatste frequent door klanten van de winkel gebruikt);
- bij het plan van de bestaande toestand zijn in tegenstelling tot vroeger geen profielschetsen meer vereist (zie ook 3.6.).

3.4.2. Plan stedenbouwkundige vergunningstoestand

Dit plan bevat het overzicht van de vergunningstoestand van het bestaande bedrijf. De basis van dit plan komt overeen met het plan van de bestaande toestand, met dien verstande dat de onmiddellijke omgeving niet moet worden opgenomen. De aanduidingen op dit plan moeten overeenkomen met de bewijsstukken voor de vergunningstoestand, die ook in het dossier moeten worden opgenomen (zie 3.7). Het plan moet dan ook verwijzen naar die stukken. Uit het plan en de bijhorende bewijsstukken moet steeds duidelijk blijken welke delen vergund zijn per voorgelegd bewijsstuk.

Als er voor eventuele niet-vergunde delen PV's werden opgesteld, wordt dat best ook vermeld op het plan.

3.4.3. Plan gewenste toestand

Op dit plan moet, conform het uitvoeringsbesluit planologisch attest, een onderscheid gemaakt worden tussen gewenste ontwikkelingen op korte en op lange termijn. Wat als korte en wat als lange-termijnontwikkelingen wordt beschouwd, is gedefinieerd in het inleidend hoofdstuk van het uitvoeringsbesluit (ontwikkelingen op korte termijn zijn die ontwikkelingen waarvoor een bedrijf werken wil aanvatten binnen twee jaar na de afgifte van het attest; alle andere zijn lange-termijnontwikkelingen).

Het is mogelijk om verschillende scenario's op te nemen. De kaart moet wel duidelijk blijven; zo nodig wordt er een plan per scenario gemaakt. Minstens in de toelichtende tekst (zie 3.8.) zal dan moeten toegelicht worden wat de keuze voor het éne of het andere scenario beïnvloedt, en welk scenario desgevallend de voorkeur heeft van de aanvrager.

Als er voor de gewenste toestand reliëfwijzigingen nodig zijn, dan moet dit ook aangeduid worden. Reliëfwijzigingen zijn immers vergunningsplichtig.

3.5. Overige vestigingen, sites of gronden in reserve

Het dossier moet, aldus het uitvoeringsbesluit planologisch attest, een overzichtskaart bevatten waarop alle vestigingen en sites worden aangeduid die het bedrijf in gebruik heeft, en de gronden die het bedrijf eventueel in reserve heeft. Hoe de activiteiten over de vestigingen of sites verdeeld is, komt aan bod in de toelichtende nota (zie ook 3.8.3).

Landbouwbedrijven moeten duiden welke gronden ze bewerken in functie van de bedrijfsactiviteiten, ook al liggen die niet aansluitend bij de site waarop de aanvraag betrekking heeft.

3.6. Foto's

Bij de foto's van de omgeving is het belangrijk dat er steeds een deel van de huidige bedrijfssite zichtbaar is, zoals het uitvoeringsbesluit vereist. Het moet o.a. duidelijk zijn hoe het (bestaande) bedrijf zich verhoudt ten opzichte van de omgevende bebouwing. De foto's moeten met een voldoende groot formaat en met voldoende resolutie in het dossier opgenomen zijn, zodat ze duidelijk "leesbaar" zijn.

Een orthofoto of een ander type luchtfoto is niet verplicht, maar kan in sommige gevallen wel verduidelijking bieden.

3.7. Documenten in verband met de vergunningstoestand

Hierboven onder 2.2. werd reeds uitvoerig ingegaan op de ontvankelijkheidsvoorwaarde dat het bedrijf hoofdzakelijk vergund is.

Het dossier moet daar dan ook de nodige bewijsstukken voor bevatten. Die stukken zijn gerelateerd aan het plan met de vergunningstoestand (zie 3.4.2).

Bij de definitie van “hoofdzakelijk vergund” behandelt de Codex RO (art. 4.1.1.) constructies waarvoor een vermoeden van vergunning geldt (vergund geachte constructies) op gelijke voet met vergunde constructies. Dat gebeurt dus ook bij de beoordeling van het hoofdzakelijk vergund karakter in het kader van het onderzoek van de ontvankelijkheid (en de volledigheid) van een aanvraag tot planologisch attest. Maar het soort bewijsstukken verschilt naargelang het geval.

Voor vergunde constructies bestaat het bewijs uit een afschrift van een vergunning of een uittreksel uit het vergunningenregister.

Voor vergund geachte constructies (zie [art. 5.1.3 van de Codex RO](#)) bestaat het bewijs uit een uittreksel uit het vergunningenregister (voor zover dat register voor de betrokken constructie op het betrokken perceel inderdaad een vermelding “vergund geacht” bevat) of uit documenten die het vermoeden van vergunning (en dus het vergund geacht karakter) staven (zie verder).

In de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening worden vermoedens van vergunning ingesteld die samenhangen met de datum van oprichting van de constructie. Voor constructies die dateren van vóór 22 april 1962 geldt een onweerlegbaar vermoeden van vergunning. Voor constructies opgericht tussen 22 april 1962 en de datum van inwerkingtreding van het (oorspronkelijke) gewestplan voor de betrokken regio, geldt een weerlegbaar vermoeden van vergunning (het kan weerlegd worden door bijv. een PV).

De bewijslast bij vermoedens van vergunning in het kader van aanvragen tot planologisch attest ligt bij de aanvrager, omdat de aanvrager bij het samenstellen van zijn dossier moet aantonen dat het dossier ontvankelijk is wat betreft de vergunningstoestand.

Zoals boven vermeld moet niet alleen de constructie vergund zijn (of vergund geacht), maar ook de functie. De oorspronkelijke functie van een constructie is mee vergund met de constructie. Als een constructie nog de oorspronkelijke functie heeft is dus geen apart bewijs nodig voor het vergund (of vergund geacht) zijn van de functie. Het bewijs met betrekking tot de constructie volstaat (voor zover er geen twijfel is dat die nog de oorspronkelijke functie heeft). De functie kan echter gewijzigd zijn. Voor functiewijzigingen is sinds 1984 een vergunning nodig (meer bepaald sinds 9 september 1984, de datum van inwerkingtreding van de vergunningsplicht voor functiewijzigingen). Voor een gewijzigde functie zal dus ofwel een vergunning of een uittreksel uit het vergunningenregister moeten worden voorgelegd, of een bewijs dat de functiewijziging gebeurde toen dat nog niet vergunningsplichtig was.

Uit het voorgaande blijkt dat bij vergund geachte constructies en functies en bij functiewijzigingen die gebeurden toen dat nog niet vergunningsplichtig was, de datering van de oprichting of de functiewijziging doorslaggevend is in de bewijsvoering over de vergunningstoestand. De bewijsstukken moeten in dat geval dan ook op die datering betrekking hebben. Er zijn diverse mogelijkheden: oude foto's of luchtfoto's waarbij de datering voldoende duidelijk is, oude facturen, oude kadastragegevens, een oprichtingsakte van een vennootschap, een oud krantenartikel over de opening van een kleinhandelszaak, ... Het spreekt voor zich dat dergelijke stukken maar het vermoeden van vergunning staven voor de constructies of functies waarop ze betrekking hebben. Een oude orthofoto of een kadastrplan bijvoorbeeld waarop een constructie te zien is van ongeveer 100 m² groot bewijst niet het hoofdzakelijk vergund karakter van een gebouw dat vandaag 3 maal zo groot is.

Bij het onderzoek van de bewijsstukken kan er wel rekening mee worden gehouden dat aanvragen voor stedenbouwkundige vergunningen en de beslissingen daarover vroeger minder gedetailleerd waren dan vandaag het geval is. Wat verhardingen betreft bijvoorbeeld kunnen een oprit naar een bedrijfsgebouw en verhardingen in een strook van ca. 10-15m rondom het gebouw beschouwd worden als “mee vergund” met een gebouw of gebouwen waarvoor in de jaren '60 of '70 een vergunning werd afgeleverd.

Bij het onderzoek van de geleverde bewijsstukken kan de gemeente die stukken uiteraard vergelijken met gegevens waarover ze zelf beschikt, zoals de informatie uit het vergunningenregister,

vergunningdossiers, dossiers van bouwovertradingen, (oude) orthofoto's. Indien bijv. een aanvrager van een planologisch attest zich beroept op het weerlegbare vermoeden van vergunning door te bewijzen dat een constructie dateert van tussen 1962 en de inwerkingtreding van het gewestplan, terwijl de gemeente beschikt over een afschrift van een PV voor de constructie (dat tijdig werd opgemaakt, zie art. 5.1.3 van de Codex RO), dan is het vermoeden van vergunning weerlegd en is de aanvraag onontvankelijk indien het gaat om een constructie die noodzakelijk is voor de normale bedrijfsvoering.

In het verleden werden af en toe ook aanvragen tot planologisch attest ingediend waarbij het (de) plan(nen) van de bestaande en vergunde toestand niet volledig waren en geen melding maakten van bepaalde onvergunde constructies of uitbreidingen. Daarom kan het nuttig zijn dat de gemeente de plannen van de bestaande toestand en van de vergunningstoestand vergelijkt met een actuele luchtfoto. In voorkomend geval moeten een aangepast plan en duiding van de vergunningstoestand worden gevraagd. Tot die geleverd zijn, is het dossier onvolledig.

Tot slot nog de volgende opmerking: soms zijn constructies of functies onvergund, terwijl ze, rekening gehouden met de bestemming, vergunbaar zijn. Als het gaat om constructies of functies die noodzakelijk zijn voor de normale bedrijfsvoering, dan is het dossier niet ontvankelijk zolang er geen regularisatievergunning is aangevraagd en verkregen en bij het dossier gevoegd. De ontvankelijkheidsvereiste is inderdaad dat het bedrijf hoofzakelijk vergund is, niet dat het vergunbaar is.

3.8. Toelichtende tekst

Met betrekking tot de onderdelen van de tekst met toelichting en motivering van de aanvraag zijn de volgende opmerkingen nuttig.

Het onderdeelje "*historische achtergrond van het bedrijf*" omvat een kort overzicht van de evolutie van het bedrijf en geeft antwoord op volgende vragen: Wanneer en waar werd het bedrijf opgericht? Sinds wanneer is het bedrijf gevestigd op de huidige locatie? Hoe zijn de bedrijfsactiviteiten geëvolueerd sinds de oprichting?

De *vergunningstoestand voor wat betreft de milieuvergunningplicht* kan geduid worden in een tabel of op een overzichtsplan, en wordt best gestaafd door kopies van (het beslissend gedeelte van) de vergunningen. Uiteraard kan in de aanvraag in voorkomend geval ook vermeld worden dat er geen vergunningsplichtige maar enkel meldingsplichtige activiteiten plaatshebben. In dat laatste geval wordt duiding gegeven bij de meldingen die zijn gebeurd. Als het bedrijf niet in orde is met de milieumeldings- of milieuvergunningplicht moet dit ook in de toelichting worden aangegeven. Het maakt de aanvraag weliswaar niet onontvankelijk (zie punt 2.2. van deze handleiding dat slechts betrekking heeft op de *stedenbouwkundige* vergunningstoestand). Het kan wel relevant zijn in de inhoudelijke beoordeling.

De *tewerkstelling* in het bedrijf (huidige toestand en verwachte wijzigingen) wordt uitgedrukt in aantallen werknemers.

Het *mobiliteitsprofiel* wordt omschreven met een gemiddeld aantal voertuigbewegingen per tijdseenheid (een dag, een week), gespecificeerd naar ingaande en uitgaande bewegingen (een klant die het bedrijf bezoekt maakt 2 voertuigbewegingen, namelijk één ingaande en één uitgaande beweging). Conform het uitvoeringsbesluit planologisch attest moet een onderscheid gemaakt worden tussen voertuigbewegingen voor de bedrijfsactiviteiten (leveringen etc), door werknemers (woonwerkverkeer) en door klanten. Het kan daarbij nuttig zijn om aan te geven of het gaat over voertuigbewegingen met personenwagens, dan wel lichte of zware vrachtwagens.

Zoals boven reeds aangehaald (zie 3.4.3.) kan voor de *gewenste wijzigingen* met meerdere scenario's worden gewerkt, maar dan moet in de toelichtende tekst worden toegelicht wat de keuze voor het éne of het andere scenario beïnvloedt, en welk scenario desgevallend de voorkeur heeft van de aanvrager.

Indien het bedrijf *meerdere sites* in gebruikt heeft, moet conform het uitvoeringsbesluit planologisch attest de eventuele *gewenste* uitbreiding op de site waarop de aanvraag betrekking heeft worden

afgewogen ten opzichte van een uitbreiding in andere vestigingen of op andere sites. Er is met andere worden een *afweging* nodig die aantoont dat de voorliggende locatie het meest geschikt is voor de geplande uitbreidingen.

3.9. Passende beoordeling of verscherpte natuurtoets indien vereist

Als een *passende beoordeling of verscherpte natuurtoets* vereist is, moet die bij de aanvraag gevoegd worden. De wetgeving met betrekking tot het natuurbehoud bepaalt wanneer een passende beoordeling of verscherpte natuurtoets nodig is ([art. 36ter](#) respectievelijk [art. 26bis](#) decreet natuurbehoud).

Een passende beoordeling is nodig als het bedrijf of de gevraagde uitbreiding gelegen is in een speciale beschermingszone. Een passende beoordeling is ook noodzakelijk voor de aanvragen van (landbouw)bedrijven die gedeeltelijk of volledig omgeven worden door een speciale beschermingszone en waarvan de activiteiten een invloed kunnen hebben op de aanwezige natuurwaarden.

Een verscherpte natuurtoets is nodig als het bedrijf of de gevraagde uitbreiding gelegen is in VEN (Vlaams Ecologisch Netwerk). Een verscherpte natuurtoets is ook noodzakelijk voor de aanvragen van (landbouw)bedrijven die gedeeltelijk of volledig omgeven worden door VEN en waarvan de activiteiten een invloed kunnen hebben op de aanwezige natuurwaarden.

Logischerwijze moet bij de passende beoordeling of verscherpte natuurtoets ook het advies van de bevoegde dienst (het Agentschap Natuur en Bos) toegevoegd zijn. Daaruit moet minstens blijken dat het onderzoek volledig is gebeurd. Er is voor de dossiersamenstelling *op zich* niet vereist dat het advies gunstig is (al ligt het voor de hand dat een ongunstig advies rechtstreekse invloed zal hebben op de inhoudelijke uitspraak over de aanvraag tot attest).

Als er geen passende beoordeling of verscherpte natuurtoets vereist is, is het uiteraard nuttig om bij de dossiersamenstelling toch een rubriekje hierover op te nemen en daarin de redenen te vermelden waarom die beoordeling of toets niet nodig is (bijv. dichtstbij gelegen VEN-gebied of SBZ op ruime afstand en geen potentieel verband tussen de werking en ontsluiting van het bedrijf en dat VEN-gebied of SBZ).

3.10. Screening, ontheffing of MER indien vereist

Het uitvoeringsbesluit planologisch attest stelt dat ook documenten moeten worden toegevoegd "waaruit blijkt dat voldaan is aan de verplichtingen inzake milieueffectrapportage". In de praktijk is dit relevant indien met de aanvraag een zogenaamde korte-termijnvergunning wordt beoogd. Het attest kan dan immers de basis vormen voor een stedenbouwkundige vergunning en milieuvergunning, en komt daarmee binnen de toepassings sfeer van de wetgeving en reglementering over milieueffectrapportage. Concreet: als de aanvrager een korte-termijnvergunning wil, zal de aanvraag vergezeld moeten zijn van de screeningsbeslissing van de dienst Mer waaruit blijkt dat geen MER vereist is (cfr. artikel 4.2.6, §2 DABM¹), dan wel de ontheffingsbeslissing van de dienst Mer (cfr. artikel 4.2.3, §3quater DABM) of een door de dienst Mer goedgekeurd plan-MER.

Het is inderdaad de plan-MER-plicht die mogelijks van toepassing is, en niet de project-MER-plicht, omdat het planologisch attest geen vergunning is, maar wel – in de mate dat het attest zich gunstig uitsprekt over de korte-termijnbehoeften – een rechtsgrond voor een vergunning of voor vergunningen. Daardoor is het een "plan of programma dat het kader vormt voor de toekenning van een vergunning voor een project", zoals bedoeld in artikel 4.2.1 DABM, en beantwoordt het dus aan het toepassingsgebied dat in het DABM wordt gegeven aan de mogelijke plan-MER-plicht.

Voor de inschatting of beoordeling of een plan-m.e.r.-screening voldoet, dan wel of een plan-MER moet worden opgemaakt of een ontheffing kan worden verkregen, zij verwezen naar de bepalingen van het DABM en het bijhorende uitvoeringsbesluit (het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 betreffende de milieueffectrapportage over plannen en programma's).

---

¹ Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.

Indien een plan-MER vereist is, dan is het erg nuttig om bij de inhoudelijke uitwerking ervan te anticiperen op de eventuele project-MER-plicht die zal gelden bij de aanvraag van de zogenaamde korte-termijnvergunning. Het rapport moet wel beantwoorden aan de vereiste inhoud van een plan-MER (cf. artikel 4.2.8, §1 DABM), maar de redactie gebeurt best zo dat onderdelen kunnen worden hergebruikt bij de opmaak van het project-MER dat de latere vergunningsaanvraag voor de korte-termijnbehoefte desgevallend zal begeleiden.

Het is evenzeer nuttig dat de opmaak van de aanvraag tot planologisch attest hand in hand gaat met het onderzoek naar de milieueffecten, zodat in de inhoudelijke voorstellen in de aanvraag de negatieve milieueffecten zo veel mogelijk vermeden of getemperd kunnen worden, en de eventuele milderende maatregelen al opgenomen zijn in die inhoudelijke voorstellen.

Als er een screeningsbeslissing, een plan-MER of een ontheffingsbeslissing toegevoegd werd, dan hoeft de gemeentelijk ambtenaar die voor het ontvankelijkheidsonderzoek niet inhoudelijk na te zien: ze moeten immers goedgekeurd of verleend zijn door de dienst Mer. Een eventueel plan-MER is uiteraard inhoudelijk wel mee bepalend voor de latere uitspraak over de aanvraag tot planologisch attest.

4. Bevoegde overheid

4.1. Algemeen

Conform de Codex RO is de gemeente bevoegd om een aanvraag tot planologisch attest inhoudelijk af te handelen, behalve in een limitatief aantal gevallen waarin het Vlaams gewest of de provincie bevoegd zijn. De Vlaamse Regering kreeg de opdracht de lijst vast te stellen met de gevallen waarin het gewest of de provincie bevoegd zijn. Die lijst is dan ook opgenomen in het [uitvoeringsbesluit planologisch attest](#). De lijst werkt met toetsbare en zo eenduidig mogelijke criteria, zoals kwantitatieve gegevens en ligging.

Minder eenduidige aspecten als milieuhinder, mobiliteitsproblematiek, inpassing in de omgeving e.d. spelen daarom niet mee wanneer er moet uitgemaakt worden wie de bevoegde overheid is. Ze zullen worden afgewogen bij de afgifte van het uiteindelijke attest door de bevoegde overheid.

Schematisch overzicht van de bevoegdheidsregels

Algemeen principe: alle aanvragen worden behandeld door de **gemeente**, behalve deze die uitdrukkelijk toegewezen worden aan het **bovenlokale niveau**, hetzij het gewest, hetzij de provincie.

Er zijn **drie redenen** mogelijk waarom een aanvraag op **bovenlokaal niveau** moet behandeld worden: **ligging, type bedrijf en omvang van het bedrijf of de uitbreiding**. Opgelet: deze criteria sluiten elkaar niet (of niet volledig) uit. Het is bijvoorbeeld mogelijk dat de aanvraag van een bedrijf niet omwille van de ligging bovenlokaal moet afgehandeld worden, maar wel omwille van de omvang. Omdat het echter mogelijk is dat een aanvraag voldoet aan meerdere criteria, moeten de **criteria in de vermelde volgorde overlopen worden tot er uitsluitel is over een eventuele toewijzing aan gewest of provincie**.

Ligging

Aanvraag in gewestelijk RUP, wens bedrijf strijdig met voorschriften Uitzondering: gewestelijk RUP laat marge voor gemeentelijk plan	Gewest check criterium omvang
Aanvraag in provinciaal RUP, wens bedrijf strijdig met voorschriften Uitzondering: gewestelijk RUP laat marge voor gemeentelijk plan	Provincie check criterium omvang
Aanvraag voor meer dan 0,5 ha in VEN of habitatrichtlijngebied	Gewest
Aanvraag door een bedrijf actief op een locatie in PRS geselecteerd als behorend tot toeristisch-recreatieve structuur op provinciaal niveau	Provincie
Aanvraag door een bedrijf in KH-gebied of KH-concentratie waarvoor provincie initiatief neemt cfr. PRS	Provincie

Type Bedrijf

Herbestemming naar ontginningsgebied	Gewest
Vestiging of uitbreiding verwerkingseenheid delfstoffen	Gewest
ULM of sportvliegen	Gewest
Golfterrein >9 holes of vanaf 40ha	Gewest
Golfterrein max. 9 holes, >8ha en <40ha	Provincie
Gereguleerd terrein voor lawaaisporten	Provincie
Helft omzet uit kleinhandel (bestaand of beoogd), opp KH stijgt met minstens 50% en opp na uitbreiding groter dan 0,5 ha kleinstedelijk gebied, buitengebiedgedeelte v.e. gemeente of buitengebied	Bovenlokaal Provincie

Omvang

Niet: ontginning, verwerking van delfstoffen, golf groter dan 8 ha, terrein voor lawaaisporten, helft omzet KH (bestaand/beoogd)

Bedrijf breidt uit met meer dan 100 procent en is na uitbreiding groter dan 3 ha of bedrijf breidt uit met meer dan 15 procent en is na uitbreiding groter dan 5ha	Bovenlokaal
regionaalstedelijk of grootstedelijk gebied, buitengebied kleinstedelijk gebied, SPEK, BEK	Gewest Provincie

4.2. Toelichting bij specifieke criteria

4.2.1. Ligging in VEN-gebied

Voor aanvragen van bedrijven waarbij de percelen waarop de aanvraag betrekking heeft, deels of geheel gelegen zijn in VENgebieden (de gebieden van het Vlaams Ecologisch Netwerk, aangeduid krachtens het decreet natuurbehoud of in ruimtelijke uitvoeringsplannen) of habitatrictlijngebieden is een éénduidige regeling uitgewerkt voor alle soorten bedrijven. Aanvragen waarbij de bestaande of de beoogde oppervlakte in VEN- of habitatrictlijngebied groter is dan een halve ha behoren tot de Vlaamse bevoegdheid. De andere aanvragen worden door de gemeente inhoudelijk afgehandeld. De bevoegdheidsverdeling is wel degelijk gekoppeld aan de percelen waarop de aanvraag betrekking heeft. Zo zal bijv. de aanvraag van een landbouwbedrijf dat wijzigingen wil doorvoeren aan de bedrijfszetel (bijkomende loods, herbouw schuur, ...), zijn aanvraag niet behandeld zien op gewestelijk niveau louter omdat het bedrijf weide- of cultuurgronden heeft die in VEN- of habitatrictlijngebied liggen. Die weide- of cultuurgronden vormen immers niet het voorwerp van de aanvraag. Het is de oppervlakte van percelen waarop de wijzigingen gebeuren die beslissend is. Voor alle duidelijkheid: het voorgaande heeft louter betrekking op de bevoegdheidsverdeling, niet op de inhoudelijke beslissing. Effecten buiten de percelen waarop de aanvraag betrekking heeft, zullen uiteraard moeten worden meegenomen in de inhoudelijke afweging van de aanvraag. Ze zullen ook beoordeeld worden in het advies van de bevoegde instantie (ANB).

De vogelrichtlijngebieden worden niet in rekening gebracht bij de bevoegdheidsverdeling, ook al zijn dit ook zogenaamde speciale beschermingszones. De reden daarvoor is dat de vogelrichtlijngebieden vanuit andere doelstellingen en dus ook op een andere manier zijn aangeduid.

Dat een gemeente bevoegd is voor de uitspraak over sommige aanvragen van bedrijven die in VEN liggen, en dus eventueel ook in opvolging van het attest een planinitiatief neemt in VEN, is op zich niet strijdig met de bestaande bevoegdheidsverdeling of met het decreet natuurbehoud. Het Vlaams Gewest bakent conform het RSV de gebieden van de natuurlijke structuur op Vlaams niveau af. In gebieden die in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen een natuurbestemming hebben gekregen en met een overdruk VEN zijn aangeduid, kan een gemeente inderdaad geen planningsinitiatief meer nemen. Het uitvoeringsbesluit planologisch attest maakt dat ook niet mogelijk, want indien een aanvraag ligt binnen de perimeter van een gewestelijk RUP en het gevraagde strijdig is met de voorschriften van dat gewestelijk RUP, is het gewest bevoegd. Dat is zo bepaald in het besluit (art. 5, 1°). In het verleden zijn echter heel wat gebieden die een natuurbestemming hadden in het gewestplan, aangeduid als VEN op grond van het decreet natuurbehoud, dus zonder dat er een ruimtelijk uitvoeringsplan aan te pas is gekomen. [Artikel 17 van het decreet natuurbehoud](#) laat wel degelijk toe dat, naast het gewest, de provincies en gemeente herbestemmingen doorvoeren in dergelijke gebieden waardoor het VEN-statuuat vervalt, maar dan “voor zover het om grenscorrecties gaat en voor zover er door deze opheffing geen betekenisvolle schade aan de natuur of het natuurlijk milieu in het VEN kan veroorzaakt worden”. Deze clausule van het decreet natuurbehoud houdt impliciet in dat niet elke vierkante meter grond binnen de VEN-afbakening die gebeurde op basis van het decreet natuurbehoud, noodzakelijk deel uitmaakt van de natuurlijke structuur op Vlaams niveau, en er dus grenscorrecties mogelijk zijn. Daar waar het uitvoeringsbesluit planologisch attest inhoudt dat aanvragen van bedrijven die voor minder dan een halve ha in VEN liggen, door de gemeente behandeld worden, sluit het voorontwerp aan bij die bepalingen van het decreet natuurbehoud. De passende beoordeling moet toelaten uit te maken of de herbestemming geen betekenisvolle schade aan de natuur of het natuurlijk milieu meebrengt.

Merk op dat de gemeente weliswaar niet bevoegd is om een RUP te maken waardoor het VEN-statuuat vervalt, als het betrokken VEN tegelijk ook als speciale beschermingszone is aangeduid. De kans echter dat een inhoudelijke afweging uitmaakt dat een herbestemming voor bedrijfsactiviteiten mogelijk is in een gebied dat als VEN én SBZ is aangeduid, is klein waardoor er allicht weinig situaties ontstaan waarbij de gemeente zich in haar beslissing over een aanvraag tot planologisch attest engageert tot een planwijziging waartoe ze overeenkomstig art. 17 decreet natuurbehoud niet zonder meer gemachtigd is. In het uitzonderlijke geval dat de bestemmingswijziging opportuun wordt geacht en er een akkoord is tussen de bestuursniveaus (en m.a.w. een gunstig advies van ANB) kan voor het RUP zo nodig van de delegatieregeling gebruik gemaakt worden (zie onderdeel 4.4 infra).

4.2.2. Uitzonderingen op de algemene toepassing van de criteria en oplossingen bij samenloop van bevoegdheden

Artikel 5, §2 van het [uitvoeringsbesluit planologisch attest](#) brengt in rekening dat er gewestelijke en provinciale plannen zijn die toelaten dat de gemeente binnen de planperimeter van het gewestelijk of provinciaal plan toch nog een eigen plan opmaakt voor lokale zonevreemde bedrijven. Dan behandelt de gemeente de aanvragen tot planologisch attest binnen die perimeter, tenzij de omvang of de aard van het bedrijf een bovenlokale afweging vergen. In bovenstaand schema is daar rekening mee gehouden.

Artikel 6, §2 en 7, §2 van het [uitvoeringsbesluit planologisch attest](#) zijn bedoeld om een oplossing te bieden indien een aanvraag zowel voldoet aan criteria die een toewijzing aan het gewest veronderstellen, als aan criteria die een toewijzing aan de provincie veronderstellen. Er wordt bij dergelijke overlappings bepaald welk van de twee bestuursniveaus bevoegd is door te bepalen dat de artikelen 5, 6 en 7 “in volgorde” moeten worden toegepast. In bovenstaand schema is dat ook zo vermeld.

4.3. Wat bij een fout in de beoordeling van de bevoegdheid?

Indien de provinciale of gewestelijke overheid een aanvraag overgezonden krijgt, en vaststelt dat de gemeentelijke ambtenaar onterecht heeft geconcludeerd dat de deputatie dan wel de Vlaamse Regering bevoegd is om over de aanvraag te beslissen, dan kan zij de aanvraag terugsturen en daarbij, met opgave van de redenen, vragen dat de gemeentelijke ambtenaar zijn oordeel heroverweegt.

4.4. De verhouding tussen de taakverdeling voor de behandeling van aanvragen van planologisch attesten enerzijds en het planologisch delegatiebeginsel anderzijds

De taakverdeling met betrekking tot de behandeling van aanvragen van planologische attesten, stelt op zich de [delegatieregeling uit de Codex RO \(art. 2.2.1\)](#) niet formeel buiten werking. Eens er over een aanvraag van een planologisch attest inhoudelijk is beslist – conform de taakverdeling – , kan voor het desgevallend op te maken RUP in principe de delegatieregeling worden toegepast indien alle voorwaarden daarvoor zijn vervuld. Gelet op het planonderwerp (bijv. vaak solitaire bedrijven) is het echter weinig waarschijnlijk dat dit in de praktijk vaak zal gebeuren. Hoe dan ook is het belangrijk dat de delegatieregeling speelt bij de planopmaak achteraf, en *niet in de behandeling van de aanvraag van een attest*.

5. Procedure

[Artikel 4.4.25 van de Codex RO](#) bevat de hoofdlijnen van de procedure voor behandeling van aanvragen tot planologisch attest:

- de aanvraag wordt ingediend bij de gemeente; de gemeentelijk stedenbouwkundig ambtenaar onderzoekt ontvankelijkheid en volledigheid (cf. supra);
- de bevoegde overheid (bevoegdheidsverdeling cf. supra) vraagt adviezen en houdt een openbaar onderzoek van dertig dagen;
- de bevoegde overheid beslist en geeft daarvan kennis aan de aanvrager;
- tegen attesten afgegeven door de gemeente of de provincie kan de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar of de gedelegeerde planologische ambtenaar een schorsend beroep aantekenen bij de Vlaamse Regering.

De details van de procedure zijn opgenomen in het uitvoeringsbesluit planologisch attest.

In wat volgt gaan we in op de verschillende procedurerestappen en de termijnen die er telkens aan verbonden zijn.

5.1. Indiening van de aanvraag – onderzoek van de volledigheid en ontvankelijkheid – onderzoek van de bevoegdheid – bericht van volledigheid en ontvankelijkheid

Een aanvraag moet ingediend worden per beveiligde zending (zie ook hoofdstuk 1). Tot nader order gelden enkel een aangetekende zending of een afgifte tegen ontvangstbewijs als beveiligd.

Er zijn geen specifieke (vorm)vereisten voor het bewijs dat meegegeven wordt aan een aanvrager in geval van afgifte van een dossier op de gemeente. Aangezien het enkel een bewijs van de datum van indiening is, volstaat een vermelding van de titel van het dossier dat is afgegeven, een vermelding van de datum, en een handtekening of stempel waaruit blijkt dat het bewijs effectief uitgaat van de gemeentelijke diensten. Het afgiftebewijs is geen ontvangstbewijs zoals bedoeld in art. 4.4.25, §2, tweede lid Codex RO. Dat laatste wordt pas aan een aanvrager bezorgd nadat – na onderzoek – gebleken is dat een aanvraag volledig en ontvankelijk is. De tekst op het bewijs dat meegegeven wordt bij afgifte van het dossier mag daar in ieder geval geen misverstand over doen ontstaan.

Na de indiening (d.w.z. vanaf de dag na de datum van de aangetekende zending of de dag na de datum van het bewijs van afgifte) loopt een termijn van dertig dagen voor het onderzoek van ontvankelijkheid en volledigheid. Binnen die termijn moet de gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar ofwel laten weten dat de aanvraag onontvankelijk is (met vermelding van de reden), ofwel laten weten welke stukken ontbreken en nog moeten bezorgd worden, ofwel het officiële ontvangstbewijs afleveren dat vermeldt dat de aanvraag volledig en ontvankelijk is. Belangrijk: in het laatste geval moet de aanvrager er in dezelfde brief ook van op de hoogte gesteld worden welke overheid de aanvraag verder zal afhandelen en er over beslissen. Dat betekent in de praktijk dat binnen de termijn voor het onderzoek van volledigheid en ontvankelijkheid, ook moet nagezien worden wie bevoegd is, tenzij natuurlijk al snel blijkt dat er stukken ontbreken of dat de aanvraag sowieso onontvankelijk is.

Aangezien er maar een beperkt aantal gevallen zijn waarin niet de gemeente, maar wel de provincie of het gewest bevoegd is (zie daarover hoofdstuk vier van deze handleiding), en aangezien die gevallen gedefinieerd zijn aan de hand van criteria waarover het dossier verplicht informatie moet bevatten (ligging, aard bedrijf, ...), vraagt de beoordeling van de bevoegdheid in principe niet zoveel extra tijd ten opzichte van het onderzoek van de volledigheid en de ontvankelijkheid.

De termijn van dertig dagen is een termijn van orde. Ze moet zoveel mogelijk gerespecteerd worden. Een beperkte overschrijding waar aanvaardbare redenen voor zijn (bijv. beperktere bezetting op de dienst wegens vakantieperiode) heeft geen specifieke gevolgen; blijft een aanvraag zonder reden liggen dan kan dat een aansprakelijkheidsrisico met zich meebrengen.

Het bericht over de (on)ontvankelijkheid en/of (on)volledigheid hoeft niet aangetekend verzonden te worden.

Als de gemeentelijk stedenbouwkundig ambtenaar vaststelt dat een dossier niet volledig is, dan vraagt hij de ontbrekende stukken op. Die vraag moet een termijn vermelden voor de vervollediging ([art. 4.4.25, §2 Codex RO](#)). Noch de Codex RO, noch het uitvoeringsbesluit planologisch attest vermelden hoe lang die termijn moet zijn. Ze moet in de praktijk bepaald worden, rekening gehouden met wat precies ontbreekt. De ene aanvulling vergt meer tijd dan de andere; de termijn moet redelijk zijn.

Als de aanvrager het dossier niet op tijd aanvult, dan wordt de aanvraag onontvankelijk verklaard. De aanvrager kan weliswaar later een volledig nieuw dossier indienen.

Wordt het dossier wel op tijd vervolledigd, dan loopt na de indiening van de ontbrekende stukken (opnieuw bij beveiligde zending) een nieuwe termijn van dertig dagen voor een bericht over de volledigheid en de ontvankelijkheid.

Noch de Codex RO, noch het uitvoeringsbesluit planologisch attest bevatten een verplichting om het dossier terug te sturen in geval van onontvankelijkheid. Het lijkt redelijk om dat wel te doen, zeker als de aanvrager er om vraagt. Maar het is aangewezen om in ieder geval één analoog of minstens het digitale dossier te bewaren, al was het maar om op terug te vallen bij bijv. betwistingen over de reden waarom een dossier onontvankelijk is verklaard.

5.2. Versturen naar provincie of gewest als de gemeente niet de bevoegde overheid is

Als een aanvraag volledig en ontvankelijk is, en uit de gegevens van het dossier blijkt dat de provincie of het gewest bevoegd is, dan moet één van de twee ingediende analoge exemplaren plus het digitale exemplaar aan de provincie of het gewest worden bezorgd. Dat moet gebeuren onmiddellijk nadat de gemeentelijk ambtenaar aan de aanvrager heeft laten weten dat het dossier ontvankelijk en volledig is. Praktisch gezien mag dit geen probleem vormen aangezien de brief aan de aanvrager al moest vermelden wie de bevoegde overheid is. Op dat ogenblik is dat dus al uitgemaakt.

Dat het dossier – in voorkomend geval – zo snel mogelijk wordt overgezonden is belangrijk omdat het verzenden van het bericht van ontvankelijkheid en volledigheid (het ontvangtbewijs) termijnen doet lopen.

Aanvragen waarvoor de provincie bevoegd is moeten doorgestuurd worden naar de deputatie, maar in de adressering mag gespecificeerd worden dat ze bestemd zijn voor de dienst ruimtelijke planning of ruimtelijke ordening:

Aan de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen
p/a dienst Ruimtelijke Planning
Woodrow Wilsonplein 2
9000 Gent

Aan de deputatie van de provincie West-Vlaanderen
p/a dienst Ruimtelijke Planning
Koning Leopold III-laan 41
8200 Sint-Andries

Aan de deputatie van de provincie Antwerpen
p/a dienst Ruimtelijke Planning
Koningin Elisabethlei 22
2018 Antwerpen

Aan de deputatie van de provincie Limburg
p/a Directie Ruimte - Afdeling Ruimtelijke Planning en Beleid
Universiteitslaan 1
3500 Hasselt

Aan de deputatie van de provincie Vlaams-Brabant
p/a dienst Ruimtelijke Ordening
Provincieplein 1
3010 Leuven

Als de Vlaamse Regering bevoegd is, mag de brief waarmee de aanvraag wordt doorgestuurd als volgt worden geadresseerd:

Aan de Vlaamse Regering
t.a.v. de Vlaamse minister, bevoegd voor de ruimtelijke ordening
p/a Ruimte Vlaanderen, Afdeling Gebieden en Projecten
Koning Albert II-laan 19
1210 Brussel

De gemeentelijk ambtenaar houdt in ieder geval één analogo dossier op de gemeente met het oog op het openbaar onderzoek.

5.3. Openbaar onderzoek en adviesronde

5.3.1. Het openbaar onderzoek

Volgens de Codex RO organiseert de bevoegde overheid een openbaar onderzoek dat dertig dagen duurt. Hoe het openbaar onderzoek georganiseerd en aangekondigd wordt is in detail geregeld in het [uitvoeringsbesluit planologisch attest](#). Het [model voor de aankondiging van het openbaar onderzoek](#) is online beschikbaar.

Enkele aandachtspunten:

- De bevoegde overheid bepaalt begin- en einddatum van het openbaar onderzoek. Dat is ook het geval als het gewest of de provincie de bevoegde overheid is, ook al zal het document bij de gemeente ter inzage moeten liggen. Het gewest of de provincie moet die data in dat geval uiteraard tijdig meedelen aan de gemeente. Dat is vermeld in het uitvoeringsbesluit planologisch attest.
- Als de gemeente bevoegd is, dan kunnen de data van het openbaar onderzoek uiteraard bepaald worden door het college. De gemeenteraad hoeft zich er niet over uit te spreken, ook al is het de gemeenteraad die bevoegd is voor de uiteindelijke beslissing.
- Het openbaar onderzoek moet starten binnen de 60 dagen nadat de aanvrager bericht kreeg van de ontvankelijkheid en volledigheid. Dit is een termijn van orde. Ze moet zoveel mogelijk gerespecteerd worden. Een beperkte overschrijding waar aanvaardbare redenen voor zijn (bijv. de bevoegde overheid wil vermijden dat het openbaar onderzoek volledig in een vakantieperiode valt) heeft geen specifieke gevolgen; ze brengt bijv. de geldigheid van het openbaar onderzoek niet in het gedrang. Blijft een aanvraag echter zonder reden liggen dan kan dat een aansprakelijkheidsrisico met zich meebrengen.
- De bevoegde overheid schrijft aanpalende eigenaars aan maar de aanvrager moet de kosten daarvan vóór de aanvang van het openbaar onderzoek betaald hebben. De aanvrager krijgt daarvoor tijdig een vraag (samen met het aankondigingsbericht dat hij ter plekke moet uithangen, zie het volgend punt).
- De gemeente en de aanvrager zorgen voor de bekendmaking op respectievelijk de officiële aanplakplaats(en) en ter plekke. De vorm van de bekendmaking is vastgelegd, zie daarvoor één van de bijlagen bij het uitvoeringsbesluit planologisch attest. Is het gewest of de provincie bevoegd, dan bezorgt zij de gemeente en de aanvrager het ingevulde model.

5.3.2. Adviesronde

Volgens de Codex RO moet de bevoegde overheid advies vragen aan alle adviesinstanties die bevoegd zijn om te adviseren over het ruimtelijk uitvoeringsplan dat eventueel uit het attest zou voortkomen. Hoe die adviesronde georganiseerd wordt is in detail geregeld in het uitvoeringsbesluit planologisch attest.

Enkele aandachtspunten:

- De adviesronde gebeurt op basis van digitale stukken: de adviesvraag gaat vergezeld van een digitaal exemplaar van de aanvraag, of verwijst naar een beveiligde website waarop de stukken opgenomen zijn. Dat is expliciet zo vermeld in het uitvoeringsbesluit planologisch attest; adviesinstanties kunnen van de gemeente niet eisen alsnog een papieren exemplaar te bezorgen.
- Alle adviesinstanties adviseren uiterlijk op de laatste dag van het openbaar onderzoek. Zij brengen hun advies uit bij de gemeentelijke of provinciale commissie voor ruimtelijke ordening dan wel de Vlaamse Regering, al naar gelang het bevoegde niveau. De adviestermijn is een vervaltermijn: als er geen advies is binnen de termijn, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.
- De gedelegeerde planologische ambtenaar of de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar adviseren ook uiterlijk op de laatste dag van het openbaar onderzoek. Zij bezorgen hun advies echter niet aan de gemeentelijke of provinciale adviescommissie maar aan het bestuursorgaan. De adviestermijn is een vervaltermijn: als er geen advies is binnen de termijn, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

5.3.3. Advies van de adviescommissie

Voor aanvragen waarover beslist wordt op gemeentelijk of provinciaal niveau brengt, na het openbaar onderzoek en de adviesronde, de gemeentelijke dan wel provinciale commissie voor ruimtelijke ordening (gecoro/procoro) een gecoördineerd eindadvies uit. De commissie heeft daarvoor een termijn van zestig dagen na het einde van het openbaar onderzoek. Ook voor deze termijn geldt dat bij gebreke aan advies binnen de termijn, aan de adviesvereiste mag worden voorbijgegaan. Let wel: een advies dat met beperkte vertraging wordt uitgebracht, is nog niet ongeldig: het uitvoeringsbesluit planologisch attest stelt enkel dat aan de adviesvereiste *mag* worden voorbijgegaan. Het bestuursorgaan dat geen advies krijgt of een laattijdig advies buiten beschouwing laat, zal in de beslissing zelf op gemotiveerde wijze met alle reacties en adviezen moeten omgaan zonder daarbij te kunnen terugvallen op het advies van de adviescommissie.

5.4. Beslissing

De Vlaamse Regering (krachtens de algemene delegatie van de Vlaamse Regering aan haar leden is de vakbevoegde minister gemachtigd), de deputatie of de gemeenteraad (niet het college) moeten een beslissing nemen over de aanvraag binnen 120 dagen na het einde van het openbaar onderzoek. Het [model van de beslissing](#) is bij uitvoeringsbesluit vastgelegd en online beschikbaar.

Zoals uit de bepalingen van de Codex en ook uit het model duidelijk blijkt, moet de beslissing over de aanvraag zich duidelijk over een aantal onderscheiden punten uitspreken:

- behoud of niet op de plek waar het bedrijf gevestigd is;
- bij behoud: ontwikkelingsmogelijkheden op korte en op lange termijn (met eventuele voorwaarden);
- rekening gehouden met de vorige uitspraken: zal er een plan worden opgestart of niet.

Merk op dat het met deze regeling perfect mogelijk is dat het attest zich positief uitspreekt over het behoud, maar geen planwijziging in het vooruitzicht stelt: dat kan bijv. als het bedrijf zone-eigen zit maar een uitbreiding buiten de geëigende zone vroeg en de bevoegde overheid de uitbreiding zoals ze werd gevraagd ruimtelijk niet opportuun acht.

De termijn van 120 dagen is een termijn van orde. Ze moet zoveel mogelijk gerespecteerd worden. Een beperkte overschrijding waar aanvaardbare redenen voor zijn (bijv. geen gemeenteraadsvergadering in de zomervakantie) heeft geen specifieke gevolgen; ze brengt bijv. de geldigheid van de beslissing niet in het gedrang. Blijft een aanvraag echter zonder redenen liggen dan kan dat een aansprakelijkheidsrisico met zich meebrengen.

6. Regeling voor aanvragen ingediend vóór 1 augustus 2013

Volgens het uitvoeringsbesluit planologisch attest worden aanvragen die ingediend zijn vóór de inwerkingtreding van dat uitvoeringsbesluit (en van gewijzigde bepalingen van de Codex RO waarop dat besluit werd gesteund), afgehandeld volgens de regeling die gold voorafgaand aan die datum.

Met het oog op de toepassing van deze overgangsregeling kan u [de vroegere tekst van de relevante artikelen van de Codex RO](#) en de tekst van [het opgeheven besluit van de Vlaamse Regering van 4 juni 2004 over het planologisch attest](#), nog online raadplegen.